

STIRBER LAJOS

KÉT FELETTÉBB HASZNOS KÓRUSGYŰJTEMÉNYRŐL

„Az igazi művészet az emberiség emelkedésének egyik leghatalmasabb eszköze, s aki minél több embernek hozzáférhetővé teszi, az emberiség jótévője.” (Kodály Zoltán)

Öröm az ürömben – a járvány okozta fenyegetettségben –, hogy a minap csomagot hozott a posta: két kórusgyűjteményt. A kiadványok szerzője Dr. Horváth Géza, a fáradhatatlan tanárkarnagy kolléga, a felvidéki zenei élet „jótévője”.

Az egyik kiadvány esztétikus borítóján ez olvasható: Horváth Géza: *A napfény áthatol... Kórusgyűjtemény*. Idézet a kórusgyűjtemény Bevezetőjéből: „Tíz éve jelent meg a Csemadok Művelődési Intézetének gondozásában Horváth Géza kórusműveinek gyűjteménye *Este van, este van* címmel. Ahogy abban a kötetben, ugyanúgy ebben is találunk egynemű és vegyeskari műveket: egyháziakat, népdalfeldolgozásokat és kortárs költemények ihlette kórusműveket. Ez a kötet elsősorban a 2011 óta eltelt évtized szerzeményeinek válogatását tartalmazza, de helyet kapott benne néhány olyan kórusmű is, amely jóval korábban: az 1980-as vagy az 1990-es években keletkezett. „(...)... a szerzőnek ezúttal is az a szándéka, gazdagítsa a magyar énekkarok kórusmű-választékát.” – Huszár László írásából.

A Bevezető gondolatokat Horváth Géza ekképpen fejezi be: „Laci utolsó napjaiban – nem törődve a karantén okozta nehézségekkel – ezzel a kórusgyűjteménnyel (is) dolgozott. Ezért is került oda a kötet alcímébe: «Huszár László emlékére»”. Tudom, ez nem sok minden, hiszen ennél sokkal többet érdemelne. Fáradhatatlan értékmentő és szervező munkáját csak most tudjuk igazán csodálni, amikor már nincs közöttünk.”

A 16 egynemű karra (gyermek- és női karra) írt művet és a 16 vegyeskari művet tartalmazó, *A napfény áthatol* című új gyűjteményt bizonyára nagy örömmel lapozzák majd a mindig újítani vágyó karnagy kollégák.

A másik kiadvány címe: *Különös éjszaka volt...* című, alcíme: *Örökzöldek kórusfeldolgozásai*. A még 2020-ban megjelent kórusgyűjtemény 18 örökzöldet tartalmaz, Horváth Géza kórusfeldolgozásait: kettő női kari, a többi

vegyeskari feldolgozás; fele-fele arányban magyar, illetve idegen szerzők dalai.

A kötet előszavában írja Horváth Géza: „Ideztova négy évtizede vezetek kórusokat. Ezek közül hármát (a Zselízi Magyar Tanítási nyelvű Alapiskola Franz Schubert Gyermekkarát, a zselízi Franz Schubert Vegyeskart és a zselízi Voces Selyzienses kamarakórust) magam alapítottam. (...) Már a kezdetek kezdetén rá kellett döbennem, hogy az igényes művek több hónapos betanítása közben ajánlatos olykor más műfajokhoz is hozzányúlni. Ez – persze – nem jelent »lazítást«, hiszen egy könnyűzeneinek nevezett feldolgozás betanulása és előadása semmivel sem igényel kevesebb odafigyelést, mint a »komolyabbnak« mondott kórusművéké. (...) Ezeket a feldolgozásokat elsősorban azért írtam, hogy egy-egy kórustalálkozón a hangversenyt követő közös vacsora alatt kórushoz méltó igényességgel indíthassuk a »mulatást«. Ennél azonban jóval több lett belőle: számos alkalommal hívták meg a zselízi énekkart azzal a kéréssel, hogy műsorukban ezek a darabok is (vagy kizárólag ezek a darabok) szerepeljenek. Más kórusok is fölfigyeltek a könnyűzenei feldolgozásokra, és fölvtették repertoárjukba ezek valamelyikét, vagy rendelték saját használatra újakat. (...) A kottában gitárakkordokkal feltüntettem a kórushangzásnak megfelelő harmóniákat is. Ezek többnyire megegyeznek a forrásanyagokban közölt harmóniákkal. Kinek ajánlom ezt a kötetet? Elsősorban azoknak a kórusoknak, akik örömezésre is törekszenek. Külön hangsúlyozom az »is«-t. Mert ez a műfaj olyan, mint a jókor felkínált desszert. Kiemeli, de nem helyettesíti a főétkezést.”

Horváth Gézának a könnyűzenei feldolgozások létjogosultságával kapcsolatos – a fentiekben megfogalmazott – érvelésével teljes mértékben egyetértek. Szerintem egy-egy, a kórushoz méltó igényességgel feldolgozott, s csakúgy méltó igényességgel előadott, mívesen megformált örökzöld műsorra tűzése is hagyományörzés: a szépkorú hallgatóra a ráismerés örömeivel, az ifjabbakra pedig a megismerés örömeivel hat; frissíti a hallgató figyelmét. A komáromi Gaudium vegyeskar és hangszeres kamaragyüttes fellépésein mind Horváth Géza feldolgozásai – például a *Különös éjszaka volt...*, a *Meseautóban* címűek –, mind másoké, a közönség részéről minden alkalommal örömmel fogadottak, sikert aratnak.

Kedves kollégánk, Géza barátunk! Születésed 70. évfordulója alkalmából ezúton is gratulálunk! Jó egészséget, töretlen munkakedvet kívánunk, s hogy még sokáig folytathasd jótévői tevékenységedet!

Befejezésül néhány „üzenet”:

Németh Amadé, zeneszerző, karmester, zenei szakértő *A magyar operett története* című könyvében így üzen: „Két árvíz és három földrengés közt az ember nem Brahmsot, Wagnert hallgat, hanem Strausst, Lehárt, Kálmán Imrét. Ez így fog maradni, míg valaki fel nem talál valami hatékony pótszert ellenük. S csak remélni tudjuk, hogy ilyen pótszer nem létezik.”

Kodály Zoltán: „Amiként Jókai Mór történeteivel, Lehár Ferenc dallamaival szerzett örömet az emberiség milliósainak.”

Petőfi Sándor: „Ne fogjon senki könnyelműen / A húrok pengetéséhez!”

